

STICHTING MUKOMEZE

JAARVERSLAG 2015

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Sponsorschappen	5
Sponsorschappen 2015	5
Projecten	8
Projecten gestart vóór 2015	8
Projecten gestart in 2015	8
Activiteiten en media-exposure	10
Activiteiten 2015	10
Media-exposure 2015	12
Financiële verantwoording	14
Doelstellingen vanaf 2016	15
Contact informatie	16

© 2016 Stichting Mukomeze

Tekst Stichting Mukomeze (mei 2016) - Anne-Marie de Brouwer; Eefje de Volder; Freek Dekkers **Ontwerp & vormgeving** Gerben Snijder **Fotografie** Samer Muscati, Stichting Mukomeze **Met speciale dank aan** Alle sponsors, donoren en vrijwilligers die belangeloos hebben bijgedragen aan het werk van Stichting Mukomeze. De personen op de foto's in dit jaarverslag worden allen gesteund door of zijn werkzaam bij Stichting Mukomeze en/of onze partnerorganisatie Solace Ministries.

Wij zijn trots u het zesde jaarverslag van Stichting Mukomeze te kunnen presenteren.

Stichting Mukomeze staat voor het 'sterken' ofwel 'empoweren' van vrouwen die in 1994 seksueel geweld tijdens de Rwandese genocide hebben meegemaakt en daar nog dagelijks de naweeën van ondervinden. Samen met hen en onze partnerorganisatie Solace Ministries in Rwanda, werken wij aan hun 'empowerment' op velerlei gebied: fysiek, psychologisch, materieel, sociaal, economisch en spiritueel. Hoewel deze vrouwen de meest verschrikkelijke dingen hebben ervaren en weinig hoop koesterden op een menswaardige toekomst, hebben wij in 2015 weer met eigen ogen kunnen constateren dat iedere vorm van support en aandacht, hoe klein ook, telt.

In de herfst van 2015 zijn wij met een kleine delegatie van het bestuur naar Rwanda afgereisd. Wij waren daar om het 20-jarig bestaan van Solace Ministries te vieren. Samen met andere internationale partners en personeel van Solace Ministries en alle beneficianten stonden we stil bij de impact van het werk van Solace Ministries over de afgelopen 20 jaar. Ook konden we 8 koeien aan vrouwen uit de Mugina gemeenschap overhandigen; dit was onderdeel van het Mukomeze koeienproject 2015 waarbij in totaal 23 koeien aan 23 vrouwen van verschillende gemeenschappen zijn verdeeld met als doel empowerment.

Het jaar 2015 stond verder in het teken van een toename van het aantal sponsorschappen, de voortzetting van een aantal al bestaande projecten en het starten van een aantal nieuwe projecten, media-exposure, en een groot aantal activiteiten. Een bijzondere activiteit betrof de lancering van het boek van Mama Lambert, de trauma-therapeute bij Solace Ministries. Haar boek 'Voor wie niet in wonderen gelooft' / 'For those who do not believe in miracles' werd gelanceerd op 7 december 2015 in Tilburg en was onderdeel van een symposium met als thema 'gerechtigheid, vergeving en verzoening'. De lancering van Mama Lambert's boek vond plaats in aanwezigheid van Mama Lambert en Hans Dekkers, die Mama Lambert's verhaal in de twee jaar ervoor had opgetekend.

Mama Lambert is een zeer bijzondere en krachtige persoon. Na het overleven van de genocide, samen met 3 van haar 8 kinderen, stond ze voor de haast onmogelijke opdracht haar leven weer op te pakken. Ze vond weer de kracht om door te gaan door ontmoetingen bij Solace Ministries, waar ze met lotgenoten over wat haar was overkomen kon spreken. Vandaag de dag is ze, als trauma-therapeute bij Solace Ministries, alweer jaren de steunpilaar van vele genocide-overlevenden. Dag in dag uit counselt ze weduwen en wezen, waaronder een groot aantal overlevenden van seksueel geweld. Door Mama Lambert's individuele en groeps counselling sessies vinden zij de kracht en moed om door te gaan met hun leven. Daarnaast hebben zij ook nog een extra steuntje in hun rug nodig om hun zelfstandigheid weer terug te krijgen. Niet in de laatste plaats benadrukken wij ook de moed en kracht van deze bijzondere vrouwen om door te gaan met leven. Niet alleen de vrouwen in Rwanda zijn veranderd door onze steun; ook wij zijn door hen veranderd. Wij zijn vereerd hen te mogen hebben leren kennen!

Samen met onze donoren, sponsors en vrijwilligers, hebben wij in ons korte bestaan al veel bereikt, maar het mag duidelijk zijn dat er nog veel meer vrouwen in Rwanda zijn die onze en uw steun verdienen.

Wij zullen ons voor hen inzetten en hopen dat samen met u te mogen (blijven) doen.

Mukomeze steunt hen hierbij. In 2015 verlieten bovendien 8 vrouwen het Mukomeze sponsorschapsprogramma omdat zij deze zelfstandigheid, waardigheid en toekomstperspectieven weer terug hadden gevonden. Daar is het ons uiteindelijk om te doen: de vrouwen net dat zetje in de rug te geven op weg naar eigen redzaamheid.

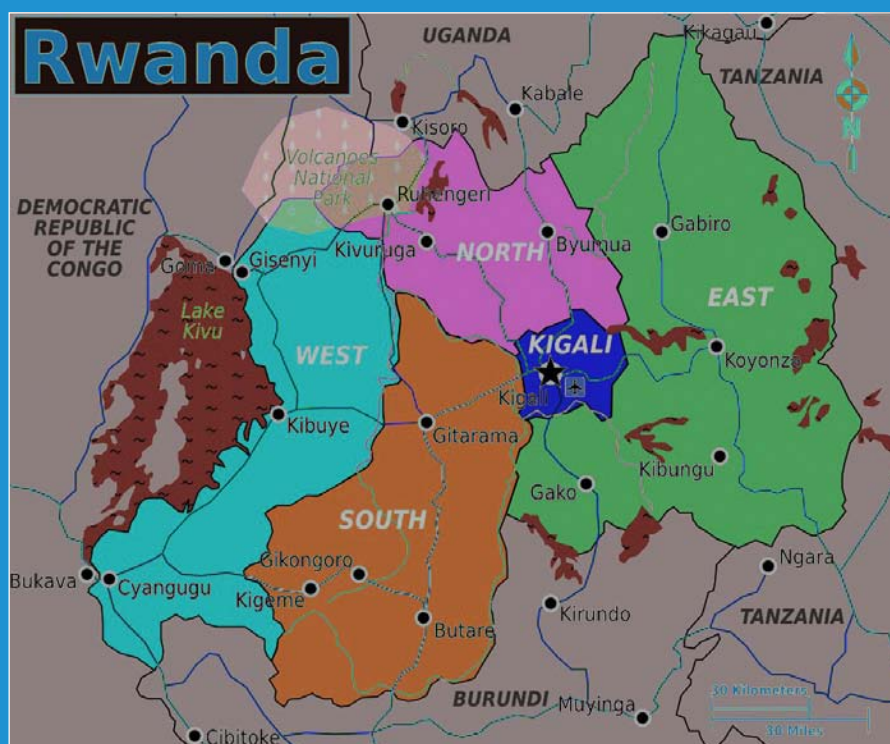
Niet alleen de vrouwen in Rwanda zijn veranderd door onze steun; ook wij zijn door hen veranderd. Wij zijn vereerd hen te mogen hebben leren kennen!

Samen met onze donoren, sponsors en vrijwilligers, hebben wij in ons bestaan al veel bereikt, maar het mag duidelijk zijn dat er nog veel meer vrouwen in Rwanda zijn die onze en uw steun verdienen.

Wij zullen ons voor hen inzetten en hopen dat samen met u te mogen (blijven) doen.

'Murakoze cyane', ofwel: 'Heel erg bedankt!'

Anne-Marie de Brouwer
Voorzitter Stichting Mukomeze

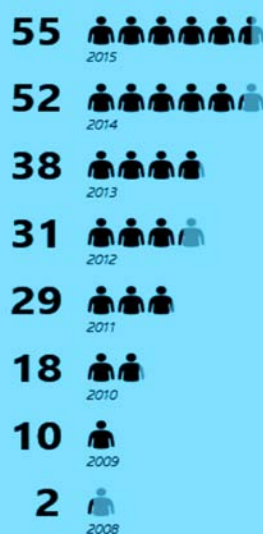

Eind 2015 werden 55 personen (54 vrouwen en 1 man) gesponsord door mensen uit Nederland, België en Australië (eind 2014 ging het om 52 gesponsorde personen). Sinds de oprichting van de stichting zijn de sponsorschappen van dertien personen beëindigd, waarvan acht in 2015, vanwege, voornamelijk, hun 'empowerment' (ons doel). Dit betekent dat, eind 2015, in totaal (lopende sponsorschappen en afgesloten sponsorschappen) 68 personen gesteund zijn door het Mukomeze sponsorschapsprogramma.

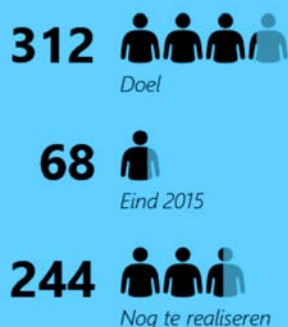
De aanwending van de sponsorbijdragen door Rwandese overlevenden van seksueel geweld is divers. Denk hierbij aan het volgen van een opleiding, het repareren van hun huis, het betalen van schoolmaterialen en schoolgelden voor hun kinderen en/of de wezen voor wie zij zorgen, het kopen van een geit of een koe en het opzetten van een bedrijfje om in eigen inkomsten en basisbehoeften te kunnen blijven voorzien. Het uiteindelijke doel is om weer op eigen benen te kunnen staan.

In 2015 is er een totaalbedrag van € 19.697 aan sponsorschappen besteed. In 2014 was dit een bedrag van € 15.765.

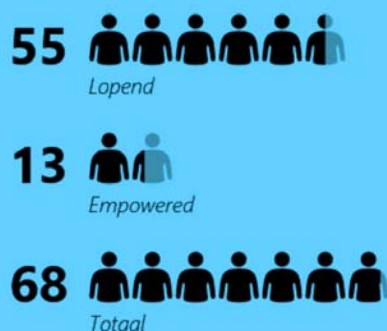
LOPENDE SPONSORSCHAPPEN

TE REALISEREN SPONSORSCHAPPEN

SPONSORSCHAPPEN TOTAAL 2015

'Allow me to thank you for the support that you have always sent me. I did not have a good life and had nothing and after getting funds I managed to do business and built my own house that I am renting. Even though I don't rent for a lot this money helps me to buy the necessary things for the children. You really helped me so much. I feel comforted and although the support is going to stop, I feel that life is no longer very bad like before you started to support me. I was able also to buy a garden where I plant green vegetables.'

Brief gesponsorde vrouw aan sponsor nadat ze uit het sponsorschapsprogramma is gegaan vanwege empowerment (mei 2015)

'I am writing to you to let you know that I am very thankful for the support that you send me. It was very useful, especially in my daily life. There are also other tangible things that I gained due to the support. I was able to buy a piece of land for cultivation and this also helped me in rebuilding my house. These days it is helping me in educating my children. I want to thank you so much and may God bless you. Recently, I had been sick but I got medicine and am alright now and life is going on well. The support found me in a very bad condition, I was hopeless and very poor and after getting support, I got out of loneliness and I got serious work and now I am selling matooke and it helps me a lot.'

Brief gesponsorde vrouw aan sponsor nadat ze uit het sponsorschapsprogramma is gegaan vanwege empowerment (mei 2015)

Wat goed ging in 2015

- Het aantal sponsorschappen is in 2015 met 21% toegenomen (in vergelijking met 2014) waardoor meer vrouwen worden gesteund.
- Acht vrouwen verlieten het sponsorschaps programma omdat zij 'empowered' waren. De sponsors van deze vrouwen gingen in de meeste gevallen door met het sponsoren van een nieuwe vrouw.
- De levensomstandigheden van de vrouwen en hun familieleden is verbeterd. Met de personen in het sponsorschapsprogramma gaat het stukken beter dan voor het sponsorschap en zij bevinden zich op de goede weg naar hun 'empowerment'.

Wat beter kan in 2106

- Werven van nog meer nieuwe sponsoren middels een meer actieve en gerichte campagnevoering. Hierbij is ook van belang dat aan potentiële sponsoren duidelijk wordt gemaakt dat tevens een gedeeltelijke sponsoring van een Rwandese vrouw (dus een deel van e € 30 per maand) mogelijk is.
- Samen met onze partnerorganisatie blijven bespreken wat 'empowerment' van overlevenden van seksueel geweld in de praktijk nu precies inhoudt. Hoe bereik je dit op de relatief korte termijn van sponsoring, en hoe kun je hierover het beste afspraken maken met de gesponsorde vrouwen zelf.
- Nadenken over hoe we vrouwen die uit het sponsorschapsprogramma gaan kunnen blijven volgen en aan ons kunnen blijven binden.

Projecten

Projecten gestart vóór 2015: afgesloten of nog lopend in 2015

Universiteitsproject II

In 2013 is een student gestart met haar universitaire opleiding, die gefinancierd wordt door een individuele sponsor. In 2015 heeft ze haar tweede collegejaar succesvol afgerond. Dit project zal nog lopen tot het collegejaar 2016-2017.

Ontwikkelingsfonds Rusatira gemeenschap

Door financiering van Soroptimistclub Bommelerwaard heeft Mukomeze in 2014 een ontwikkelingsfonds kunnen realiseren voor de grotendeels agrarisch georiënteerde Rusatira gemeenschap. Het fonds geeft individuen uit de gemeenschap de mogelijkheid kleine leningen aan te gaan om ervoor te zorgen dat zij hun agrarische activiteiten of andere business activiteiten kunnen realiseren. Dit zorgt voor extra inkomen, uitbreiding van economische activiteiten en grotere onafhankelijkheid, wat bijdraagt aan de empowerment van de gemeenschap. In de eerste ronde hebben 42 vrouwen kunnen profiteren van een lening om een eigen bedrijf op te zetten (5 vrouwen) of hun agrarische activiteiten te professionaliseren (37 vrouwen). In 2015 is 65% van de bedrijfsleningen en 70% van de agrarische leningen reeds terugbetaald, waardoor een nieuwe ronde van leningen kan worden gerealiseerd. Op deze manier zal de Rusatira gemeenschap zich continu kunnen blijven ontwikkelen.

Projecten gestart in 2015

Master programma studenten

Twee studenten hebben middels fondsen van Stichting Westeinde hun bachelor en eerste jaar van hun tweejarige master succesvol kunnen afronden. Voor het laatste jaar van de master was Mukomeze op zoek naar een nieuwe donor. In 2015 heeft Mukomeze de Zusters van Liefde bereid gevonden om het laatste jaar van de tweejarige master van beide studenten te bekostigen. Een van de studenten heeft in september 2015 met succes haar master afgerond. De andere student is later van start gegaan. De andere student is later van start gegaan. De verwachting is dat zij in oktober 2016 zal afstuderen.

Koeien Project II

Nadat in 2014 een contract is gesloten met Impulsis en de gemeente Breda om een tweede koeienproject te realiseren, is in 2015 een start gemaakt met de implementatie van het project. Het doel was om 15 koeien te verspreiden onder - door Solace Ministries - geselecteerde vrouwen, die vervolgens het eerste vrouwelijke kalf af staan aan een andere vrouw uit de gemeenschap waar ze wonen. Om dit project te realiseren was een gezamenlijke financiering nodig van €15.000, bestaande uit een bedrag van € 5000 van Impulsis, € 5000 van Gemeente Breda en € 5000 van Mukomeze. Mukomeze heeft in 2015 haar bijdrage weten te verdubbelen (€ 10.000; middels Stichting Loosco Fonds en De Leestafel) waardoor een totaal bedrag van € 20.000 is gerealiseerd en een grotere groep vrouwen konden worden geholpen. Daarnaast heeft Solace Ministries door gunstige prijzen meer koeien kunnen aanschaffen dan begroot, waardoor een totaal van 23 koeien, in plaats van 15 koeien, zijn verspreid in de zomer en het najaar van 2015.

In totaal is er in 2015 een bedrag van € 24.459 aan projecten besteed (in 2014 was dit bedrag € 5.792).

Wat goed ging in 2015

- Mukomeze heeft door actieve fondsenwerving donors bereid gevonden projecten te financieren (koeienproject en master programma studenten).
- In dit jaar, heeft Mukomeze het grootste project in een jaar gerealiseerd, namelijk het 2e koeienproject, dat bovendien niet de distributie onder de vrouwen van de gebudgetteerde 20 koeien opleverde, maar zelfs van 23 koeien.

Wat beter kan in 2016

- Actiever inzetten op projecten omdat het aantal projecten dat jaarlijks wordt gerealiseerd aan het afnemen is.
- Capaciteit van Mukomeze beter benutten zodat we meer proactief kunnen inspelen op projecten.
- Verbeteren van de tussentijdse communicatie over projecten met onze partnerorganisatie Solace Ministries. Communicatie over projecten beperkt zich nu grotendeels tot het rapportage moment, waar door onvoorziene omstandigheden niet altijd tijdig worden gemeld aan Mukomeze en wij deze niet altijd tijdig kunnen communiceren aan onze donoren.

Activiteiten en media-exposure

Activiteiten 2015

Hieronder volgt in chronologische wijze de activiteiten die in 2015 plaatsvonden en waar Stichting Mukomeze bij betrokken was. Voor een uitgebreidere uitleg van deze activiteiten verwijzen we naar onze website en/of facebook pagina.

Voor activiteiten, zoals lezingen, vragen wij een bijdrage, die vervolgens weer ten goede komt aan de vrouwen in Rwanda.

4 november 2014 t/m 6 januari 2015

Expositie 'De mannen die mij hebben vermoord: de kracht van genocide overlevenden', met foto's van Samer Muscati, in de expositieruimte van stichting De Ring, Stadhuis, Epe. De opening van de expositie vond plaats op 5 november, met o.a. een lezing door Pinar Okur en wethouder Jan Aalbers (Kunst en Cultuur).

Achtergrond informatie expositie

Het boek 'The Men Who Killed Me' is een verzameling van 17 getuigenissen van overlevenden van seksueel geweld van de genocide in Rwanda, geïllustreerd met foto-portretten van deze overlevenden. Het boek is uitgebracht door Douglas & McIntyre (Canada) in 2009 en is geschreven door Anne-Marie de Brouwer (voorzitter Stichting Mukomeze) en de Canadese Sandra Ka Hon Chu (lid Internationale Adviesraad Stichting Mukomeze). De Canadese fotograaf en jurist Samer Muscati maakte de foto's voor het boek. De auteursopbrengsten gaan via Stichting Mukomeze naar Rwandese overlevenden van seksueel geweld. In 2015 hadden bovendien een groot aantal personen van wie de getuigenissen in het boek staan, een sponsorschap via Stichting Mukomeze. Onder de naam 'De mannen die mij hebben vermoord' werd het boek in 2011 door uitgeverij Wolf Legal Publishers ook uitgegeven in het Nederlands. Stichting Mukomeze beschikt ook over twee foto-tentoonstellingen genaamd 'De mannen die mij hebben vermoord: De kracht van Rwandese genocide-overlevenden' – gebaseerd op het boek met de gelijknamige titel – en wordt door Stichting Mukomeze ingezet om op doeltreffende manier de misdrijven van

seksueel geweld in conflictsituaties en de impact hiervan op mensen duidelijk te maken. Uit de verhalen en Samer Muscati's foto's van deze overlevenden blijkt niet alleen de ellende en pijn die zij hebben moeten doorstaan, maar juist ook hun kracht en doorzettingsvermogen. De foto's van Samer Muscati zijn ook te koop; de opbrengsten gaan, net als de opbrengsten voor de huur van de foto-tentoonstelling, naar Stichting Mukomeze.

22 januari 2015

Anne-Marie de Brouwer gaf een college aan 15-17 jarigen op het Beatrix College in Tilburg op uitnodiging van docente Marieke Hopman in het kader van haar cursus internationaal recht. Zij hadden ter voorbereiding een getuigenis gelezen uit het boek 'De mannen die mij hebben vermoord' en we spraken over de levens van deze genocide overlevenden van seksueel geweld.

29 april 2015

Mama Lambert (de trauma-therapeut bij onze partnerorganisatie Solace Ministries in Rwanda) sprak op uitnodiging van Veritas Forum en Academic Forum (Tilburg University) in Nederland op het symposium over 'Onrechtvaardigheid en Vergeving'. Meer dan 300 personen waren aanwezig. Mama Lambert vertelde openhartig hoe ze om is gegaan met het verlies van haar familieleden tijdens de genocide en hoe ze uiteindelijk in staat is geweest de moordenaars te vergeven en andere overlevenden te helpen hun leven weer op te pakken. Tijdens deze bijzondere en inspirerende avond waren naast Mama Lambert, ook Jean Pierre Karabaranga (Ambassadeur van Rwanda in Nederland), Allan Moore (Docent criminologie en strafrecht aan de 'School of Media, Culture and Society' van de 'University of the West of Scotland') en Riël Vermunt (Universitair hoofddocent sociale en organisatie psychologie aan de universiteit van Leiden) aanwezig om te spreken over dit thema. Prof. Rianne Letschert (INTERVICT, Tilburg University) leidde de bijeenkomst. Er werd ook stilgestaan bij de 21e herdenking van de genocide. Mukomeze toonde tijdens deze bijeenkomst haar zojuist verschenen korte introductie video voor de eerste keer.

Mei 2015

Patrick Cammaert (lid internationale adviesraad) was in Rwanda voor werk en ontmoette daar, naast medewerkers van onze partnerorganisatie, de twee vrouwen die hij recentelijk was gaan sponsoren met opbrengsten van geld voor zijn verjaardag (i.p.v. een cadeau).

6 mei 2015

Besloten bijeenkomst met Mukomeze bestuur, partners en vrijwilligers, en Mama Lambert, ter ere van Mama Lambert's bezoek aan Nederland.

31 mei 2015

Wil Resing (een van onze sponsoren) deed ook dit jaar weer mee aan de 20km van Brussel en heeft hiermee – naast het genereren van aandacht voor Mukomeze door het dragen van een Mukomeze loopshirt €930 opgehaald voor de vrouwen in Rwanda.

10 juni 2015

Deelname aan bijeenkomst van het Bredaas Vrijwilligers Café in Kinderboerderij de Sik te Breda. De bijeenkomst stond in het kader van fondsenwerving.

28 juli 2015

Vrijwilligster Christine van Noort sprak in de kerk van Maarn over haar ervaringen in Rwanda en de impact van het werk van Solace Ministries en Mukomeze op overlevenden van de genocide.

September 2015

Anne-Marie de Brouwer en Freek Dekkers waren in Rwanda tijdens de viering van Solace Ministries' 20-jarig bestaan. Samen met andere internationale partners en personeel van Solace Ministries en alle beneficianten stonden we stil bij 20 jaar Solace Ministries. Ook gaven we 8 koeien aan vrouwen uit de Mugina gemeenschap weg; dit was onderdeel van het Mukomeze koeienproject 2015 waarbij in totaal 23 koeien aan 23 vrouwen van verschillende gemeenschappen zijn gegeven met als doel empowerment.

10 oktober 2015

Een van onze sponsoren, Rianne Letschert, ontmoette (nogmaals) tijdens een werkverblijf in Rwanda, de vrouw die ze jarenlang had gesponsord en nu empowered is.

21 oktober 2015

College door Eefje de Volder aan 16-17 jarigen op het Beatrix College in Tilburg over de genocide in Rwanda, oorzaken en gevolgen, alsook het seksuele geweld. Het college maakte onderdeel uit van een reeks colleges over de VN, mensenrechten en kinderrechten, opgezet door Marieke Hopman.

7 december 2015

Lancering van Mama Lambert's boek 'Voor wie niet in wonderen gelooft' en 'For those who do not believe in miracles' (Wolf Legal Publishers, opgetekend door Hans Dekkers) in de Black Box van Tilburg University. De boek launch was onderdeel van een symposium met als thema 'gerechtigheid, vergeving en verzoening'. Sprekers waren: Mama Lambert, Lieve Troch, Hans Dekkers, Rianne Letschert, Ted Strop-von Meijenfeldt, Willem-Jan van der Wolf, Herbert Ndahiro en Anne-Marie de Brouwer. Het symposium was georganiseerd door: Platform Vrouwen & Duurzame Vrede, Mukomeze, Wolf Legal Publishers, INTERVICT en de Dutch Foundation of Religious against Trafficking in Women.

9-10 december 2015

Aanwezig met een standje bij het Europees Parlement in Brussel (op uitnodiging), waar we twee dagen lang handwerkjes van Rwandese vrouwen verkochten. Mama Lambert was ook aanwezig en kon hier tevens haar zojuist uitgebrachte boek onder de aandacht brengen en verkopen.

10 december 2015

Bijeenkomst in de Maranatha studentenkerk in Tilburg (op internationale mensenrechtendag), waar Mama Lambert haar verhaal van overleving en wederopbouw vertelde aan de pastor en Tilburgse studenten.

Media-exposure 2015

Hieronder volgt in chronologische wijze de media berichten die in 2015 verschenen en waarbij Stichting Mukomeze werd vermeld. Links naar deze artikelen of de artikelen zelf zijn te vinden op onze website en/of onze facebook pagina. Daarnaast brachten we in 2015 zelf twee nieuwsbrieven uit, welke tevens op onze website en/of facebook pagina te vinden zijn.

- **Igihe, Kwibuka21** Ambassade y'u Rwanda yitabiriye ikiganiro ku Butabera, n'Ubwiyunge i Tilburg (30 april 2015).
- **Kigali Today** U Buholandi: Habereye ibiganiro byo kwibuka Jenocide yakorewe abatutsi (1 mei 2015).
- **Nieuwsredactie** Tilburgse studenten krijgen lesje vergeving, Wilke Stuij (5 mei 2015).
- **Het Parool** De leermeester Rianne Letschert: 'Duwtjes in mijn rug op het juiste moment' (26 september 2015).
- **Nieuw Ginneken** 7 december boekpresentatie biografie Mama Lambert door Ulvenhouter Hans Dekkers, Ingrid Bothe (25 november 2015).
- **Persbericht (Tilburg University)** Symposium: Gerechtigheid, Vergeving en Verzoening en Geweld tegen Vrouwen (26 november 2015).
- **Brabants Dagblad** Mama Lambert vergeeft de moordenaars van dochters, Joke Knoop (5 december 2015).
- **Nieuw Wij** De veerkracht van een Rwandese vrouw die de genocide overleefde, Diana Vernooij (13 december 2015).
- **Reformatorisch Dagblad** Het Wonder van de Rwandese Mama Lambert, Mark Wallet (21 december 2015).
- **Vrouwen van Nu tijdschrift** Mama Lambert maakt het verschil (december 2015).
- **Zen Peacemakers** Vergeving kan niemand je leren, Diana Vernooij (december 2015).

Wat goed ging in 2015

- Net als in voorgaande jaren weten mensen en instanties met verschillende achtergronden ons te vinden voor het aanvragen van lezingen. De colleges voor middelbare scholieren waren nieuw voor ons, in de zin dat we nooit eerder voor deze jonge leeftijdsgroep hadden gesproken.
- Twee keer was Mama Lambert in Nederland uitgenodigd om te spreken over gerechtigheid, vergeving en verzoening. De tweede keer dat zij in Nederland was, stond in het teken van de lancering van haar boek 'voor wie niet in wonderen gelooft'. Zowel de eerste als de tweede bijeenkomst genereerden veel publiciteit en voor de tweede bijeenkomst hadden wij een groot deel van de organisatie op ons genomen.
- Een korte introductie video over ons werk werd gelanceerd.
- Mensen betrokken bij ons werk zetten zich in en/of genereren aandacht voor ons werk middels de media of het houden van een lezing.
- De mogelijkheid om aandacht te vragen voor Rwandese vrouwen die seksueel geweld hebben overleefd niet alleen door lezingen, maar ook via de professionele foto-tentoonstelling 'The Men Who Killed Me: De kracht van Rwandese genocide-overlevenden'. Deze foto-tentoonstelling kan samen met het gelijknamige boek, een goed middel zijn om blijvend aandacht te vragen voor de situatie van deze vrouwen.

Wat beter kan in 2016

- Als organisatie zelf gericht beleid uitstippelen voor activiteiten waaraan we zouden willen deelnemen of die we zouden willen organiseren en daarbij onze tijd en middelen goed inzetten.
- Meer aansluiting zoeken bij netwerken die complementair werk voor Stichting Mukomeze kunnen verrichten.
- Actiever en doelgerichter vrijwilligers inzetten om activiteiten mee te organiseren of aan deel te nemen en dit niet alleen bij bestuursleden neerleggen.
- Ambassadeurs in Nederland aantrekken die ons kunnen helpen ons doel verder te verspreiden en promoten.
- De communicatie over onze activiteiten aan geïnteresseerden professionaliseren en uitbreiden, o.a. via social media en het maken van meerdere filmpjes over ons werk (gericht op projecten en sponsorschappen specifiek).

Financiële verantwoording

Toelichting op de inkomsten

De reguliere inkomsten van Stichting Mukomeze zijn in 2015 gedaald ten opzichte van 2014 (-8%). Deze daling wordt in de eerste plaats veroorzaakt door een daling van de ontvangen projectdonaties (-16%) wat met name samenhangt met het feit dat de inkomsten in 2015 betrekking hadden op één project minder dan in 2014. Daarnaast namen ook de vrije donaties met ruim € 800 (-20%) af. De sponsorschapsinkomsten namen in 2015 toe, zij het zeer beperkt (+1%). Het aantal lopende sponsorschappen steeg overigens wel harder (van 52 eind 2014 tot 55 eind 2015: +6%), maar de inkomsten bleven achter omdat eind 2014 voor een aantal nieuwe sponsorschappen de donaties ineens voor meerdere jaren zijn ontvangen. Over het algemeen houdt de daling van de inkomsten in 2015 ten opzichte van 2014 verband met de sterke spin-off van de Rwanda-reis die in juni 2014 door Stichting Mukomeze is georganiseerd en waardoor de inkomsten in 2014 en de groei van het aantal sponsorschappen bovengemiddeld hoog waren.

De inkomsten in 2015 uit de verkoop van Rwandese handycrafts, enkel ter ondersteuning van de vrouwen in Rwanda (en van onze presentatie-activiteiten) en daarmee zonder direct winst oogmerk voor Stichting Mukomeze, waren bovengemiddeld hoog in vergelijking met andere jaren. De belangrijkste reden hiervoor is dat Stichting Mukomeze in december 2015 van het Europees Parlement de mogelijkheid heeft gekregen om zich daar te presenteren en in het kader daarvan handycrafts te verkopen. De overige inkomsten in 2015 zijn beduidend lager dan in 2014. In 2014 hielden deze hoofdzakelijk verband met de Rwanda-reis die in juni door Stichting Mukomeze is georganiseerd; dit zijn de bijdragen van de deelnemers aan de reis voor het verblijf in Rwanda (zie link met 'Overig' onder Uitgaven).

Toelichting op de uitgaven

De reguliere uitgaven voor sponsorschappen en projecten zouden in 2015 logischerwijs eenzelfde ontwikkeling als de inkomsten moeten volgen. Voornamelijk als gevolg van de hiervoor genoemde vooruitontvangsten eind 2014 voor een aantal nieuwe sponsorschappen namen de uitgaven voor sponsorschappen in 2015 met 25% veel harder toe dan de inkomsten (in het jaarverslag 2014 was dit effect precies omgekeerd¹). Het grote verschil tussen de inkomsten en uitgaven bij de projecten is volledig toe te schrijven aan het tweede koeienproject dat in 2015 is gerealiseerd en waarvan de helft van de projectdonaties (in totaal € 20.000) eind 2014 al waren ontvangen. De algemene bijdragen ten behoeve van onze partnerorganisatie Solace Ministries zijn bedoeld ter ondersteuning van de Mukomeze-activiteiten ter plaatse. De veel lagere reiskosten in 2015 ten opzichte van 2014 zijn volledig te verklaren door de hoge reiskosten voor de bestuursleden die de Rwanda-reis in juni 2014 hebben begeleid.

Toelichting op de overhead-ratio en het resterend saldo

Het is Stichting Mukomeze in 2015 helaas net niet gelukt om de overheadkosten (zoals bank- en transactiekosten, portokosten, reiskosten, webhosting, KvK) weer beneden de zelf geformuleerde grens van 3% van de reguliere inkomsten te krijgen. Dit percentage was boven deze grens uitgekomen door de georganiseerde activiteiten rondom het eerste lustrum van Stichting Mukomeze in 2013 en door de voornoemde reiskosten voor de Rwanda-reis in 2014. Met een overhead-ratio van 2,1% voor het jaar 2015 zelf is gelukkig wel weer de dalende lijn ingezet.

Van het resterende totaalsaldo van € 8.936 per eind 2015 was bijna € 5.000 reeds geormerkt voor lopende sponsorschappen. Stichting Mukomeze streeft er steeds naar het overige, vrije saldo niet te ver te laten oplopen en probeert daarvoor tijdig zinvolle bestemmingen te vinden, vaak in aanvulling op de reeds lopende activiteiten.

¹ Verschillen tussen inkomsten en uitgaven komen sowieso voort uit verschillen in het tijdstip van inkomsten (eenmalig, maandelijks of jaarlijks) en uitgaven (op kwartaalbasis). Dit speelt met name bij onze buitenlandse sponsors, om transactiekosten te besparen.

Inkomsten

	2014	2015
Sponsorschappen (RI)	€ 18.220,19	€ 18.397,04
Projecten (RI)	€ 15.714,00	€ 13.157,19
Reguliere donaties (RI)	€ 240,00	€ 250,00
Eenmalige donaties (RI)	€ 3.974,05	€ 3.110,18
Handycrafts	€ 229,60	€ 1.519,25
"The men who killed me"	€ 40,00	€ 20,00
Rente	€ 72,00	€ 59,47
Overig	€ 5.555,35	€ 201,60
	€ 44.045,19	€ 36.714,73

Uitgaven

	2014	2015
Sponsorschappen	€ 15.764,50	€ 19.697,00
Projecten	€ 5.792,00	€ 24.459,00
Algemene bijdragen	€ 2.409,50	€ 2.400,00
Handycrafts	€ 169,99	€ -
"The men who killed me"	€ -	€ 20,00
Overig	€ 5.429,34	€ 254,60
Stichtingspakket Rabobank (OH)	€ 230,11	€ 213,38
Reiskosten (OH)	€ 1.829,96	€ 249,46
Administratieve kosten (OH)	€ 202,24	€ 281,81
	€ 31.827,64	€ 47.575,25

Saldo van Inkomsten en Uitgaven	€ 12.217,55	€ 10.860,52
---------------------------------	--------------------	--------------------

Saldo lopende rekening 31-12	€ 19.796,24	€ 8.935,72
------------------------------	--------------------	-------------------

Ratio Overheadkosten (OH) / Reguliere Inkomsten (RI)*	3,32 %	3,12 %
---	--------	--------

* De ratio wordt berekend over de gehele periode sinds de oprichting van stichting Mukomeze

Doelstellingen vanaf 2016

Sponsorschappen

- Zelf actiever en gericht sponsorships onder de aandacht van potentiële sponsors brengen, waarbij gewerkt wordt met een interne doelstelling per jaar. Hierbij moeten we ook gedeeltelijke sponsoring meer onder de aandacht brengen.
- Duidelijker het kader neerzetten waarbinnen sponsorships worden ingevuld; het gaat hierbij vooral om het begrip 'empowerment' en het traject daar naar toe.
- Nadenken over hoe we vrouwen die uit het sponsorshipsprogramma gaan kunnen blijven volgen en aan ons kunnen blijven binden.

Projecten

- Actiever inzetten op projecten omdat het aantal projecten dat jaarlijks wordt gerealiseerd aan het afnemen is.
- Capaciteit van Mukomeze beter benutten zodat we meer proactief kunnen inspelen op projecten.
- Verbeteren van de tussentijdse communicatie over projecten met onze partnerorganisatie Solace Ministries. Communicatie over projecten beperkt zich nu grotendeels tot het rapportage moment, waardoor onvoorziene omstandigheden niet altijd tijdig worden gemeld aan Mukomeze en wij deze niet altijd tijdig kunnen communiceren aan onze donoren.

Activiteiten

- Gericht keuzes maken in de activiteiten die we willen ontplooiën of waar we aan willen deelnemen, met inachtneming van de doelgroepen die we willen bereiken en de tijd en middelen die we daarvoor beschikbaar hebben.
- Meer aansluiting zoeken bij netwerken die complementair werk voor Stichting Mukomeze kunnen verrichten.
- Ambassadeurs in Nederland aantrekken die ons kunnen helpen ons doel verder te verspreiden en promoten.
- Nadenken over inventieve en creatieve activiteiten (e.g. sponsorlopen).

Communicatie

- De communicatie over onze activiteiten aan geïnteresseerden professionaliseren en uitbreiden, o.a. via social media en het maken van meerdere/andere filmpjes/documentaires over ons werk (gericht op projecten en sponsorships specifiek).
- Onze website blijven aanpassen en professionaliseren (e.g. online betalingssysteem en gebruiksvriendelijke versie voor mobiel en Ipad).
- Onderwerpen die interessant zouden kunnen zijn voor de media actiever onder de aandacht brengen.

Samenwerking partnerorganisatie

- Verbeteren van de snelheid en efficiëntie van de follow-up en verantwoording betreffende de sponsorships en projecten. Een concrete manier om dit te bereiken is bijvoorbeeld het installeren van een online-kalender, met daarin vastgelegde deadlines, waar een ieder op terug kan grijpen. Tevens dient meer verantwoordelijkheid voor de volledigheid van rapporten aan onze partnerorganisatie overgelaten te worden.
- Het begrip 'empowerment' samen met onze partnerorganisatie duidelijker definiëren. Alle betrokkenen duidelijkheid geven waar we naar streven en hoe dit het beste en snelst bereikt kan worden voor de betreffende personen.

Financiële doelstellingen

- Continue instroom van algemene donaties, om op deze manier flexibeler te zijn in de uitvoering van onze activiteiten in Rwanda.
- Vergroten van de inkomsten, ook met het oog op de dekking van noodzakelijke kosten die in Nederland gemaakt moeten worden (e.g. kosten voor monitoring dekken, kostenvergoedingen).
- Maandelijks een target halen voor de sponsorships en voor het binnenhalen van de jaarlijkse nieuwe sponsorships.
- De activiteiten die we ondernemen/aan deel nemen ook actiever koppelen aan (potentiële) inkomsten.
- Het online betalingssysteem op onze site installeren, waardoor we makkelijker algemene donaties kunnen werven. Tevens een Engelstalig machtigingsformulier voor de sponsorships realiseren en op de site plaatsen.

Bestuur

- Goede, continue bezetting op alle bestuursfuncties.
- Goede, efficiënte aanwending van de tijd en middelen bij de keuzes die we maken. Hierbij hoort een duidelijke taakverdeling en het werken met deadlines.
- Verdere professionalisering als organisatie bij: keuzes maken om te kunnen doorgroeien als organisatie, een strategisch en financieel jaarverslag opstellen, en mogelijke partners benaderen om ons netwerk te vergroten.
- Investeren in de kwaliteiten en capaciteiten van bestuursleden middels daarvoor geschikte trainingen.
- Inzetten van vrijwilligers ter ondersteuning van onze taken en activiteiten.

Contact informatie

Stichting Mukomeze is online te vinden via www.mukomeze.nl

U kunt Stichting Mukomeze bereiken via: info@mukomeze.nl

Het bankrekeningnummer van Stichting Mukomeze is NL95 RABO 01435.58.927, SWIFT code: RABONL2U (Rabobank Breda). Uw giften zijn fiscaal aftrekbaar aangezien Stichting Mukomeze een Algemeen Nut Beogende Instelling is (ANBI).

Stichting Mukomeze is opgericht op 8 mei 2008 in Den Haag, Nederland. Stichting Mukomeze is momenteel gevestigd in Breda en is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 27318760. Het RSIN/Fiscaal nummer is 8193.96.436.

